

ID	Pane kirja oma idee, milliseid avalikke teenuseid vald võiks lähima perioodi jooksul arendada või milliseid investeeringuid teha.
1	Jalgrattatee Paistust Viljandini.
2	Kolga-Jaani laululava
3	Viiratsi tiikide ümbrus tuleks kordamteha.
4	Sammuli -Jõngu tee mustkatte alla.
5	Vana-võidu ringraja äärde terviserada/ jalakäijatee. See oleks ideaalne kutsekooli õpilastele liikumiseks ja kõikidele teistele külaelanikele rattaga või jala turvaliselt linna jõudmiseks
6	Vana-Võidu küla elavneda. Olemas on spordihoone- lastele võiks regulaarselt seal olla lihtsamad trennid (rahvastepall, üldfüüsiline liikumine jms). Kuna küla vahel on tõesti palju lapsi ja lapsed omavahel kõik sõbrad, juskui väike kogukond on tekkinud siis võiks uuendada lastevanemate poolt loodud mänguväljakud ja et hajutada ühte kohta kogunemist siis võiks ka teise maja taha luua natuke võimalusi juurde mängimiseks.
7	Saarepeedilt Taarini kergliiklustee, et oleks võimalik tervisesporti teha, väikeste laste vanematel kärutada ja liikuda. Oleks aeg ehk Saarepeedisse ka panustada.
8	Parem bussiliiklus
9	Discgolfi rada , olen juba alguse teinud linna valitsusega
10	Savikoti küla, Moonamäe tee musta kattega töö lõpetamine (jäetud on kohad, kus puudub kate). Samuti musta teekattega ühendus Savikoti ja Pärsti vahel, kus hetkel kruusatee. Savikoti külas Moonamäe teel õhuliinide/elektriliinide maa alla panek. Elektrikatkestused leiavad suuremate tuultega tihti aset.
11	Sooviks viiratsisse discgolfi rada :)
12	Musumäe tee ja Savikoti vahelise teelõigu katmine musta kattega (u 300m jäeti 2021a oktoobril katmata). Tänavavalgustus Musumäe tee ja Moonamäe tee vahelisele teele, valgustus võiks isegi olla Savikoti asulani välja.
13	Viiratsisse võiks rajada ühe discgolfi raja
14	Kolga-Jaani võiks tulla rohkem kergliiklusteid. Siia rajati üks, mida kasutatakse päris palju. Kergliiklustee võiks olla näiteks Päovere ring. Seda teed kasutatakse väga palju jalgratta sõiduks, jooksmiseks ja käimiseks. Liiklus on aga sellel teel tihe. Kergliiklustee teeks sportimise ja liikumise mugavamaks.
15	Tehke se Posti tn Mustlas korda kaevuluugid teega ühte tasapinda
16	Tere, vald võiks teha kõvakatte tee elamurajooni päidres aedniku vkt nii ja talviti võiks ka olla teed lumest puhtamad.
17	Linna keskkond jalakäija- ja rattasõbralikumaks muuta.
18	viiratsisse discgolfi rada
19	Viiratsi discgolf
20	Viiratsi discgolfi rada.
21	Viiratsisse disc golfi rada
22	Viiratsi discgolfi rada
23	Kergliiklustee Saarepeedilt Viljandisse.
24	Viiratsisse discgolfi rada
25	Rohkem kaasaegseid ja tähistatud matkaradu toetamaks vallaelanike tervislikke eluviise ning meelitamaks ka kaugemalt tulijaid Viljandi valda avastama. Kaasaegsed võimalused kaugtööpesadeks ja/või valla oma iduettevõtete kiirendi.
26	Diskgolfi plats.
27	Viiratsi discgolfi rada
28	Sportimisvõimalused Viiratsisse - discgolfi rada.
29	Räägitakse, et Ramsi mänguväljak läheb kinni ja lasteaia juurdeehitus tuleb sinna. Seega kaob väiksematel lastel, kes lasteaias ei käi, võimalus mänguväljakul mängida. Samas nii suures piirkonnas võiks see võimalus olla.
30	Taastada Tarvastu ordulinnuse ajalooline pais ,riipsild ja laululava.
31	Asfalt- või muu toimuvaba kate kõikidele teedele, mis viivad vähemalt 4-eramumaja juurde. Kõnniteed linnaümbrustesse, et inimesed saaksid ohutult sportida, liikuda tööle-poodi-koju ilma autota (Peetrimõisa küla).
32	Kergliiklusteede võrgustik. Kõik esitatud ettepanekud ja nende esitajad tuleb avalikustada ja hoida avalikkusele kättesaadavana ka edaspidi, et mõte ja idee saaks edasi elada. Esitaja isik peita vaid juhul, kui esitaja ise avalikustamist ei soovi.
33	Lugupidamisega Riido Raja 5145132
34	Saarepeedil võiks olla kergliiklustee, mis suunduks Põltsamaa maanteeeni.

35	Vald võiks teha investeeringu ja ehitada välja kergliiklustee Viljandi-Põltsamaa maantee äärde alates Viljandi linna piirist, kuni Peetrimõisa-Karula-Kile tee ristini. Edaspidi saaks seda ka pikendada. Miks see otstarbekas on? Sellepärast, et Viljandi vallas on selle tee ääres palju eramajades elavaid kodanikke, kellel puudub võimalus ohutult Viljandi-Põltsamaa maantee ääres liikuda. Antud maantee ääres on ka palju elamuarenduse potentsiaali, kuna see asub Viljandi linnale lähedal ja kergliiklustee rajamine oleks kindlasti suur argument, miks inimesed tahaksid sinna lähedusse endale eluaseme rajada.
36	Kergliiklustee Oiu külast Jõesuuni.
37	Vana-võidu vana katlamaja varemete lammutamine. See asub keset asulat mis üsna räämas ja ohtlik hoone. Plekid lobendavad seal millel teravad servad, kui peaks külalapsed sinna uudistama minema
38	Suislepa paadisadama ja ujumiskoha arendamine ning betoonslipi ehitus. Korralikku betoonslipi vajalikkust Suislepa on põhjendanud ka päästeamet.
39	Saarepeedi-Viljandi kergliiklustee.
40	Rohkem töötajaid sotsiaalvaldkonda . Lisaks jalgrattatee Paistust Loodini(Viljandi linnani soovitavalt).
41	Väga oodatud oleks kergliiklustee Saarepeedilt Taarini.
42	Viljandi vallas võiksid olla avalikud turmisobjektid: valla kõige kõrgem koht, madalam koht (arevstatud merepinnast) need märkida infotahvliga- lisakv võimalusel ka nõ vaataplatform, pildistamise koht- istumiskoht. Miks mitte ka valla kõige kõrgem puu vms. Inimesed saaksid sõita mööda valda ka avastada uusi paiku
43	<p>Kalmetu Põhikooli õpilasesindus on jätkuvalt huvitatud kaasarääkimast Viljandi valla arendamise teemadel. Oleme osalenud meelsasti eelnevates arengukava ja eelarve koostamise protsessides ning teeme ka seda nüüd, et meie piirkonna noorte hääl ning vajadused jõuaks otsustajateni.</p> <p>Soovime, et uue arengukava koostamisel oleks suurem tähelepanu noorte füüsilist liikumist soodustavatel arendustel (kergliiklustee, mänguväljakud, staadionid, siklusradad). Kalmetu kool vajab uut staadionit ning endiselt ootame seiklusliku õueala idee rahastamist/teostamist, mis on fikseeritud ka eelarvestrateegias. Täna on aktuaalne teema Kalmetu Põhikooli ühendamine Uusna lasteaed Tõrukesega. Pidasime nõu teiste noorte ja lapsevanematega ning leiame, et tuleks suurendada liikumist võimaldavate kaasaegsete lahenduste osakaalu. Koolilaste poolt on konkreetseteks ettepanekuteks seikluslik õueala (maaga tasapinnalised ilmastikukindlad batuudid, madalseiklusrada ja porivaba õueakate) ja kaasaegne staadion ning lasteaijalaste poolt liikluslinnak.</p> <p>Oleme mitmel koosolekul kurvastusega maininud, et õpilased ja siinsed elanikud ootavad väga Tänaassilmast Tõnukülla suunduva kergliiklustee pikendamist vähemalt Uusna küalani, võimalusel ühendamist Vana-Võiduni kulgeva osaga.</p> <p>Füüsilist liikumist puudutava teema kõrval on oluline ka koolisüsteemi puudutada. Peame oluliseks, et maapiirkondadeks säiliks vähemalt 50 õpilasega koolid. Soovime, et koolisüsteemi kaasajastataks. Algasime Kalmetu koolis kogukoolipäeva näitel huvitunni toimumise koolipäeva keskel, mis võimaldab erinevatest klassidest õpilastel sama tunni ajal kokku saada ja üheskoos tegutseda (õpilaste füüsilise koormuse suurendamiseks on suurem rõhk liikumisringidel). Süsteem toimib hästi ning nüüd on tekkinud soov ja vajadus ka II kui ka III kooliastmes sarnase mudeli järgi. Ühtlasi tuleks kaaluda, millist hindamissüsteemi kasutada ja kas valla koolidel võiks olla ühine hindamissüsteem (nt I kooliastmes kujundav hindamine?) või säiliks iga kooli omanäolisus.</p> <p>Huviringide osas tunneme suurevat muret RHH hääbumise osas. Kui riiklik täiendav rahastus kaob sootuks, tuleks tingimata suurendada huvihariduse rahastust, et vältida populaarsete huviringide töö lõppemist. Ühtlasi on oluline väärtustada huviringide juhendajaid, kelle väikese palgale lisaks tuleks mõelda tunni ettevalmistamise tasustamisele ja transpordikulude kompenseerimisele.</p> <p>Valla noorsootöötajate kohtumisel on arutatud mitteformaalse ja formaalse hariduse edasist tuleviku meie vallas Leiti, et võimalik oleks luua vallaülene juhiv/süsteem, mis annaks konkreetsemaid juhiseid aineõpetajate ja ringijuhendajate koostöök. Õpilased leiavad, et süsteem aitaks vältida konservatiivsete õpetajate tõrksust uueneva haridussüsteemi osas.</p> <p>Hea meel on noortevolikogu toimimise ja vallaametnike toetuse üle. Loodame, et peatselt on võimalik esitada noortegruppide (mitte MTÜ-d ega ainult koolid, noortekeskused) ideid oma valla poolt algatatud noorteprojektide konkursile.</p> <p>Tervitustega Kalmetu Põhikooli õpilasesindus ja huvijuht Karin Mägi Tere.</p>
44	<p>Palun lisada järgmised ettepanekud Viljandi valla arengukavasse aastateks 2022-2030:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leie Kooli välisfasaadi korrastamine ja uuendamine. 2. Leie Koolile korralik kaugushüppekast ja pallimängu (korvpall, rahvastepall, võrkpall) plats. <p>Lugupidamisega, Annika Ant</p>
45	Kergliiklustee Viiratsi bussipeatusest Holstreni. Praeguse kergliiklustee jupikese valgustamine, kuna hetkel maanteel asuva bussipeatuse juurest alevini on täielik pimedus.
46	Mustla Posti tänav kanalisatsiooni kaevud tõsta sõidu teepinnaga ühele kõrgusele. Kui ei siis varsti hakkavad vallale arved tulema autoremontide eest

47	<p>Tere.</p> <p>1. Saarepeedi kooli ümbrus vajab väga hädasti parkimiskohti. Seos on ka discgolfi väljaku aktiivse kasutamisega. Autod pargitakse poolenisti tee peale ja ei arvestata, et mäest alla sõidavad inimesed ja ka järeldahega põllutöömehed.</p> <p>2. Saarepeedi lasteaia õuealal puudub korralik tänavavalgustus, et lapsed saaksid ka pimedamal ajal peale nelja õhtul välja minna.</p>
48	<p>Saarepeedi asulast väljuva kergliiklustee pikendamine Taarini. See on liiklemise seisukohast hädavajalik, kuidas asula lapsed ja täiskasvanud peavad hakkama saama liikluses ratta ja jalakäiana on lausa ohtlik. Kuna Saarepeedi maanteed kasutatakse on otseteena Tartu maanteelt - Tallinna maanteele. Siis suurte veokite mass, mis Saarepeedilt läbi sõidab on ohtlikult palju ning jalakäijad ja ratturid ei panda üldse tähele.</p>
49	<p>Kergtee ehitus viiratsist laidu bussipeatuseni vähemalt , lisaks mustriku tee katmine musta kattega, võimalusel lamavate politseidega talude läheduses.... tänavavalgustus vardja külas oleks samuti super, aga esmatähtis siiski kergtee ja must teekate.</p>
50	<p>Internet Valma külla</p> <p>Pumbajaamadesse paigaldada seadmed mis eemaldavad katlakivi</p>
51	<p>Avalikult kasutatav rand Viljandi valla suurima loodusliku pärli - Võrtsjärve - äärde. See, et Võrtsjärve äärsed ujumiskohad on üksnes mudane/sogane võpsik või eramaa lihtsalt on valla tegemata jätmise. Võrtsuäärne ujumiskoht on on olnud arengukvades sees juba aastakümneid, aga jätkuvalt ei midagi! See on minu meelest tõeline potentsiaali raiskamine. Võrtsjärv on Eesti suurim päris oma siseveekogu, aga koha arendus, rääkimata kohaturundusest lonkab kahte jalga.</p>
52	<p>Heimtali Põhikooli ruumipuuduse leida lahendus.</p>
53	<p>Kuulutada arhitektuurikonkurss suuremate asulate keskvaljakute + bussiootepaviljonide ehitamiseks. Iga aasta näha eelarves ette kindel rahaline ressurss avaliku ruumi kunsti toomiseks. Igal aastal välja panna 3 suuremat summat eraisikutele, MTÜ´dele ja ettevõtjatele , kes saaksid kandideerida konkursi alusel nende summade saamiseks oma ideedega. Kus juures sündmus või tegu peaks toimuma või rajatama Viljandi valla territooriumile.</p>
54	<p>hooldekodudesse, tugikodudesse vajadusel liftid, et töötajatel oleks füüsiliselt kergem ja hoolealuseid saaks õue viia liftiga hooldekodude, tugikodude ümbrused rohkem korda, istumiskohad, valgustused, liikumisrajad, et inimestel oleks mugavam elada alevikes heakorrale rohkem rõhku panna, need on meie kodud</p> <p>Viiratsi mäest teeme Viljandi valla värava (VVV) puhastame võsast, märke matkarajad, istumise kohad, valgustused, algus bensiinijaamast Viiratsis Tiigi tn. laske omanikel vanad kuurid lammutada, jubedad Viiratsi lasteaiale lasteujula</p>
55	<p>Ettepanek Viljandi valla teehoiukavasse Holstre kergliiklustee pikendamiseks kuni Kassi tee ristini, pikendus 1 km . Holstre Kooli õppijad (kool ja lasteaed) kasutavad teelõiku Holstre-Kassi rist oma matkapäevadel vana Pulleritsu koolimaja juurde, kergliiklustee pikendus tagaks ohutu liikumise Viljandi-Rõngu maanteel.</p>
56	<p>Kergliiklustee Mustla maantee äärde Holstrest Kiviküla tee ristini.</p> <p>Holstre on meie piirkonna keskus ja ka Pulleritsu küla inimesed käivad sinna lasteaeda, kooli, järve äärde ujuma, mänguväljakule ja Holstre-Polli vabaajakeskusesse. Lööme aktiivselt kaasa Holstre külaseltsi tegevustes. Külaseltsiga oleme igal aastal kirjutanud projekte turvalisuse meetmesse, et piirkonnas oleks hea, turvaline ja tore elada. Kergliiklustee ehitamine on liiga suur amps, et seda oma jõududega planeerida, aga see tee oleks suureks abiks ja võimaluseks turvaliselt piirkonna keskusse jõuda.</p> <p>Teed saaks kasutada ka sealt edasi Mustla poole elavad Pulleritsu küla inimesed. Leopoldi tee (valla tee) kaudu saaksid nad tulla Kiviküla teeni ja sealt edasi juba kergliiklusteele. Samuti Kiviküla tee ääres elavad inimesed.</p> <p>Transpordiamet ehitab küll Holstre külla kergliiklustee, aga see lõpeb asula märgi juures ehk et seal kus tohib sõita 90 km tunnis enam kergliiklusteed ei ole, kus oleks see just vajalik.</p> <p>Pulleritsu küla elanike nimel Katrin Reimo</p>
57	<p>Kelgu- ja tuubimägi Holstre-Polli Vabaajakeskusesse.</p> <p>Kelgumägi peaks olema valgustatud, tõstukiga, kunstlume tegemise võimalusega ja ka suvine tuubirada, et mägi aastaläbi töös ja kasutatavana hoida.</p> <p>Pluss väiksemad valgustatud kelgumäed igasse valla piirkonda, et pakkuda peredele aktiivset vabaaja veetmise võimalust. Sarnaselt suusaradade rajainfole ka kelgumägede lumeinfo platvorm.</p>
58	<p>Valla bussiootepaviljonid valla kuvandi kandjaks – korras, valla sümboolikaga, valgustatud.</p>
59	<p>Holstre-Polli Vabaajakeskuse suurem sidusus valla elanikega – regulaarsed suusa, matka jms sündmused, sarjad, mängud.</p>
60	<p>Avalike veekogude ujumiskohtade arendamine.</p>
61	<p>Kogukondade arengu toetamine, ühistegevuste võimaluste loomine. Külade arengukavade koostamine.</p>

Kultuurimajadest kogukonnakeskuste loomine kus pakutakse kogukonna vajadustele vastavat teenust. Külamajade kaasajastamine.

Viljandi valla arengukava kultuuri käsitlevas osas peaks olema ülevaade valla muinsuskaitsemälestistest sh kirikutest seda enam, et Paistu Maarja kirik (1234) on üks Eesti vanemaid kirikuid. SWOT-is (kui seda tehakse) peaks see väga vana kirikuhoone kohta käiv tõsiasi olema tugevuste all ning selle muinsusobjekti eksponeerimine võimalike all, samuti on võimaluseks kiriku „aktiivsem kasutuselevõtt kontserisaalina“, kuna kirikul on väga hea ja omapärane akustika ning ligipääsetavus kirikule on hea. Tõepoolest võiks olla kirjas ka kirikute ja pastoraatide teadvustamine avaliku kultuuriruumi ajalooliste ja elurikkust toetavate osadena. Kuidagi võiks kajastada mõtte, et kogudused osalevad kohaliku kogukonna siseturvalisuse ja inimvara igakülgse arengu toetamises. Eriti nüüd, kui vald on suur ja valla keskus inimestest kaugel. Tegevuskavas võiksid kirikud kajastada järgmisel moel:

Arengueesmärk: elukeskkonna arendamine

63 Tegevus: toetada valla kirikute remont- ja heakorratöid arhitektuuriliste mälestiste säilitamise ja eksponeerimise eesmärgil

Teostajad: vallavolikogu, vallavalitsus, kogudused, kogukonnad

Tegevuse elluviimise tulemus/mõju: vallas asuvad (loetelu) kirikud on korrastatud ja kogukonnale avatud

Kusagil võiks olla ka kirjas see, et koguduste tegevuse toetamiseks on eraldi rida valla eelarves.

Lisaks kirikutele pöörame tähelepanu parkidel, mis asuvad külas sees ja nende korras hoidmine käib kogukonnale üle jõu, Paistus näiteks monumendipark. Kogudus on nõus Viljandi vallavalitsuse kasuks tegema kasutusvalduse pikaks ajaks. Kogukonnas on peidus väga suur potentsiaal, vallas võiks olla üks ametnik, kelle poole kogukonna eestvedaja saab pöörduda, kellelt saab kiireid vastuseid, nõuandeid ja informatsiooni. Info liikumine valla ja kogukonna vahel on väga oluline.

Lugupidamisega

Ande Lehtmets

ettepanekud on kirja pandud Paistu koguduse arengukava koostamise koosolekul kõlanud mõtte põhjal

64 Viia kokku lasteasutused, kus jääb toitu üle ja vanurid, kes sooviksid supiköögi teenust tarbida

65 Kõige suurema rahulolematuse avalike teenuste osutamisel on põhjustanud Viljandi valla ehituse ja planeerimise valdkonna töötajad /.../
Ettepanek: vabastada ametist /.../